

गोपाळ कृष्ण गोखले महाविद्यालय,
कोल्हापूर.

श्री. रावसाहेब हरी पाटील
असिस्टंट प्रोफेसर

मराठी विभाग

मराठी कथेचे

स्वरूप

आणि

परंपरा

मराठी कथेची वाटचाल

- ❖ कथेला अनेक वर्षांचा इतिहास
- ❖ प्राचीन – मध्ययुगीन – लघुकथा – नवकथा
- ❖ ग्रामीण कथा-दलित कथा असा कथेचा प्रवास

लोकसाहित्यातील मौखिक कथा परंपरा

- ❖ लोककथा
- ❖ परिकथा
- ❖ बोधकथा
- ❖ अद्भूत कथा

बुद्धकालीन कथा

- ❖ जातक कथा
- ❖ पंचतंत्र कथा

महानुभाव कालीन कथा

- ❖ लीळाचरित्र
- ❖ दृष्टांतपाठ

संत-पंत-तंत कालीन कथा

- ❖ यांचे काव्य कथारूपातच आहे
- ❖ पौराणिक धार्मिक कथांचा यात समावेश

बखरकालीन मराठी कथा

- ❖ रामदेवराव यादवांच्या काळातील बखरी
- ❖ शिवकालीन बखरी
- ❖ पेशवेकालीन बखरी

अव्वल इंग्रजी कालखंडातील मराठी कथा (१८०० ते १८८५)

- ❖ सिंहासन बत्ताशी, पंचतंत्र
- ❖ हितोपदेश अशा ग्रंथांची भाषांतरे झाली

करमणूक कालखंडातील मराठी कथा (१८८६ ते १९१५)

- ❖ करमणूक अंकातून प्रसिद्ध होणाऱ्या मराठी कथा
- ❖ ह.ना. आपटे - काळ तर मोठा कठीण आला
- ❖ काशिबाई कानेटकर - चांदण्यातील गप्पा

मनोरंजन कालखंडातील मराठी कथा (१९१५ ते १९२५)

- ❖ लघुकथांमध्ये वाढ
- ❖ वा. ना. देशपांडे, गिरजाबाई केळकर, शि. म. परांजपे, वा. म. जोशी, आनंदीबाई शिर्के इ. चे कथालेखन

यशवंत, किल्लोस्कर कालखंडातील मराठी कथा (१९२६ ते १९४५)

❖ ना. सी. फडके, वि. सं. खांडेकर, वि. वि.

बोकील, प्र. के. अत्रे इ. चे कथालेखन

सत्यकथा-अभिरुची कालखंडातील मराठी कथा (१९४५ - १९६०)

- ❖ अरविंद गोखले, गंगाधर गाडगीळ, व्यंकटेश
माडगुळकर इ. चे कथालेखन

साठोत्तरी मराठी कथा (१९६० नंतरची)

- ❖ रा. रं. बोराडे, आनंद यादव, महोदव मोरे, द.
ता. भोसले, चारूता सागर, अण्णा भाऊ साठे,
ज्योत्सना देवधर, इंदिरा संत, मेघना पेठे इ.